

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 5, szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 231. SZÁM.

Öt jegyzék Jugoszláviához

A Szovjetunió külügyminisztériuma szeptember 28-án, a Magyar Népköztársaság és a Lengyel Köztársaság külügyminisztériuma szeptember 30-án, a Román Népköztársaság külügyminisztériuma október 1-én és a Bolgár Népköztársaság külügyminisztériuma ugyancsak október 1-én jegyzékben közölte Jugoszlávia moszkvai, budapesti, varsói, bukaresti és szófiai követségével, hogy országuk nem tartja magára kötelezőnek a Jugoszláviával kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményből fakadó kötelezettségeket.

Jóllehet, a budapesti Rajk-per kapcsán eléggé feltáruztak azok az aljas, gyalázatos mesterkedések, amelyek a Tito-klikket nemcsak a háboru befejeztétől, hanem már a második világháboru alatt vezették, mégis vizsgáljuk meg, milyen okok váltották ki a Szovjetunió és a népi demokratikus országok lépését, és mit jelent a Szovjetunió jegyzéke és a népi demokratikus országok kormányainak jegyzéke a jövőre.

A Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának tavaly júniusban nyilvánosságra hozott határozata érzékelte azt, hogy a jelenlegi jugoszláv kormány, közelebbről a kegyetlen terrort kifejtő Tito — Kardelj — Gyilas — Rankovic-klikk „szocializmusa” — a szocializmus (hiszen például a kulák kizsákmányolás korlátozására mitsem tett) trockista uton jár; azt hiszi, hogy Jugoszlávia a Szovjetunió és a népi demokráciák támogatása nélkül felépítheti a szocializmust.

A társadalom fejlődésének kérdéseit, ugyanezkor pedig a nemzetközi helyzetet vizsgálva logikailag feltélenül oda kell jutnunk, hogy szocializmus nem építhető a marx-i tanokat továbbfejlesztő leninizmus tételeinek az elvetésével. Aki egyszer elhagyta a szocialista építés egyetlen járható útját, az vaskényszerűséggel a szocializmus országának, a szocialista rendszer ellenségeinek táborába kerül.

Pero Popivoda, a jugoszláv hadseregnek a Tito-terror elől külföldre menekült vezérőrnagya a minap cikket írt és ebben a többi között adatszerűen bizonyítja, hogy Tito féktelen hatalomvágyában 1941-ben, 1942-ben és 1943-ban tárgyalást folytatott a megszálló hileristákkal. Tito kész volt arra, hogy már akkor elárulja a jugoszláv népet: megszünteti a népfelszabadító harcot, ha kormányt alakíthat. Kell-e ennél kézenfekvőbb bizonyíték arra, hogy Jugoszlávia jelenlegi vezetői nem egyebek az imperialisták titkos szolgálatának ügynökeivel; aljas módon befurakodtak a munkásmozgalmakba, hogy provokáljanak, összeesküvést szövjenek és belülről végezzenek romboló munkát.

A Rajk-per megmutatta még azt is, hogy Titoék az angol-amerikai imperialisták parancsára Churchill Balkán-dunai stratégiáját akarták gyakorlatba illeszteni. Mit akart Churchill stratégiája a balkáni és

dunai országokban? A Szovjet Hadsereg 1944 őszén győzedelmes előnyomulásával meghiúsította a vén háborus uszítónak azt a tervét, hogy az angolszász imperialisták a balkáni és délkelet-európai országok megszállásával a Szovjetunió közvetlen közelébe kerüljenek, s vaskapocsa szorítva tartásuk, amíg az 1919-ben kudarcba fulladt intervenciós hadjáratukat megismételhetik. Ilyetén állván a dolog, az imperialisták az erők megosztásának elvét alkalmazták. Ennek végrehajtására egyedül „alkalmas” alanynak Tito és klikkje mutatkozik. Tito és Churchill között, az akkori brit miniszterelnök fia után már a háboru alatt szoros kapcsolat állt fenn, másrészt — s ezt ugyancsak a Rajk-per tárta fel — Tito klikkjének tagjai a német Gestapo mellett, vagy az angol Intelligence Service, vagy az amerikai kémiszolgálat zsoldjában álltak.

Tito és klikkje az imperialisták zsoldosaként azt akarta, hogy előbb Jugoszlávia népei körében, majd a népi demokratikus országokban szovjetellenes légkört teremtsen ezeket az országokat kiszakítja a szocializmus építésének munkájából és Jugoszlávia vezetésével valamiféle Balkán-dunai blokkba tömörítik — a Szovjetunió ellen.

Természetes, hogy az imperializmus zsoldosának kapcsolatát kellett tartania az imperializmus többi zsoldosaival, köztük ennek „felkent” intézményével, a Vatikánnal is. Rajk vallomásaiban ezt a kapcsolatot beismerte, ezért volt éppen a Magyar Népköztársaság az első népi demokratikus állam, amelyet Titoék elszakítani terveztek a szocializmust építő békétáborból. A Mindszenty-per ennek az évnek az elején előhírnöke volt a későbbi eseményeknek, mintegy távoli mennydörgésként jelezte

az imperialisták által várva-várt, de be nem következett vihar kitörését.

Ahogy a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodája határozatának közzétételét utá Brankov Lázár, a budapesti jugoszláv követség tanácsosa, avégett, hogy provokációs, kémtevékenységét „szocializmushoz hű” magatartásának leple alatt szabadon folytathassa, ugyanugy cselekedett jóval előbb, nagyobb mértékben a Tito-klikk, amikor képmutató módon a Szovjetunióval, majd rendre a népi demokratikus országokkal barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kötött, szovjetellenes, demokrataellenes akcióinak leplezésére.

A Szovjetunió jegyzéke, valamint a Magyar Népköztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányának jegyzéke kihuzza a talajt az áruló, hitszegő Tito-klikk lába alól abban a tekintetben, hogy ez a jugoszláv népet félrevezesse. Azt állíthassa,

hogy ime „barátságban” vagyunk a Szovjetunióval, „szövetségi viszonyban” állunk a népi demokratikus országokkal. A Tito-klikk lemeztelenítve áll a jugoszláv nép előtt.

A Szovjetunió, valamint a népi demokratikus országok elhatározása a Jugoszláviával kötött egyezmény felbontására, éppen olyan súlyos csapás az angol-amerikai háborus uszító imperialistákra is, akiknek kedvence ügynökei leplezte le és mutatta meg igazi énjében az öt jegyzék. A szocializmus országa és a köré csoportosuló népi demokratikus országok a béke ügyét szolgálják most is, tudára adván Jugoszlávia jelenlegi vezetőinek, hogy a részükről beigazoltan képmutató szándékkal kötött szerződést felbontottnak tekintik.

A Szovjetunió jegyzéke, a népi demokratikus országok jegyzéke a békéért folyó harc fontos szakaszát jelzi, ami egyben a háborura uszító imperializmus balkáni terveinek kudarcát is jelenti.

(p. 1.)

A szovjet kormány jegyzéke a nyugati hatalmakhoz a nyugatnémet báb kormány ügyében

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Október 1-én Gromikó helyettes külügyminiszter a német kérdéssel kapcsolatban jegyzéket nyújtott át az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország moszkvai diplomáciai képviselőjének.

A jegyzék megállapítja, hogy a szeptember 20-án Bonnban megalakult nyugatnémet kormányt a Szovjetunió nem tekintheti másként, mint az *Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország* kormány által *Németország kettészakítására irányuló politika következményének*. A jegyzék megállapítja továbbá, hogy a nyugatnémet kormány megalakulása megsérti a potsdami egyezményt, amelyben pedig a három nyugati nagyhatalom és a Szovjetunió kötelezettséget vállalt arra, hogy Németországot egységesnek tekintik és hozzájárul ahhoz, hogy demokratikus, békés állammá változtassa. Utal a szovjet jegyzék arra is, hogy a bonni báb kormány megalakulása a külügyminiszterek júniusban megtartott párisi értekezletének határozatával is *ellenlétben van*. Tudvalévő ugyanis, hogy a párisi külügyminiszteri értekezleten a képviselt államok kötelezettséget vállaltak arra, hogy Németország politikai és gazdasági egységének helyreállítására irányuló erőfeszítéseket folytatják.

A szovjet jegyzék megállapítja, *teljesen alaptalan* a három nyugati kormány az az állítása, hogy a bonni kormány létrehozását a német nép érdekei kívánták. A bonni alkormányt maroknyi német reakciós politikus szavazta meg, *távolról sem a német nép*.

A jegyzék ezután felsorolja a nyugati hatalmaknak a potsdami egyezmény óta eltelt va-

lamennyi kísérletét *Németország kettészakítására, politikai és gazdasági egységének szabotázsára*. A jegyzék hangsúlyozza, hogy ez idő alatt a szovjet kormány nem egy esetben felhívta a nyugati hatalmak kormányainak figyelmét erre a tényre, valamint e politika Németország számára katasztrófális következményeire. A három nyugati nagyhatalom politikája azal a ténnyel magyarázható,

hogy bizonyos imperialista körök igyekezetét fejezi ki, amelyek Nyugatnémetországot támadó tervük végrehajtásában hídfőnek szánták, egyben *Európa tüzfészékének* kívánják fenntartani.

A jegyzék ezután hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió köteletségének tartja felhívni a három nyugati hatalom kormányának figyelmét arra a rendkívüli nagy felelősségre, amely

az általuk követett politikából fakad. A szovjet kormány szükségesnek találja annak leszögezését is — fejeződik be a jegyzék —, mivel a nyugatnémetországi kormány megalakulásával új helyzet teremtdött, a Németország egységének helyreállításának a potsdami egyezményből fakadó kötelezettsége teljesítésének kérdése különleges jelentőséget kap.

A Szovjetunió a központi kínai népkormányt Kína egyedüli törvényes képviselőjének ismerte el

MOSZKVA. — (Agerpres.) Október 2-án Gromikó, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere a Szovjetunió kormányának megbízásából az alábbi táviratot intézte a Kínai Népköztársaság központi kormánya külügyminiszteréhez:

A Szovjetunió kormánya igazolja a Kínai Népköztársaság központi kormányának október 1-i jegyzékét, amelyben a Kínai Népköztársaság a Szovjetunióval való diplomáciai kapcsolatok felvételét javasolta.

A Szovjetunió kormánya megvizsgálva a központi kínai kormány javaslatát és attól az óhajától vezette, hogy a kínai néppel baráti kapcsolatot tartson fenn, továbbá abban a meggyőződésben, hogy a központi kínai kormány a kínai nép túlnyomó többségének akaratát fejezi ki, elhatározta, hogy diplomáciai kapcsolatba lép a Kínai Népköztársasággal.

A Szovjetunió megszakította a diplomáciai kapcsolatot a katonai kormánnyal

MOSZKVA. — (Agerpres.) Október 2-án Gromikó helyettes szovjet külügyminiszter, kormánya megbízásából, az alábbiakat közölte a katonai kormány moszkvai ügyvivőjével:

A Kínában végbement események nyomán az ország katonai, politikai és szociális életében mélyreható változások történtek, amelyek a Kínai Népköztársaság megalakulásához és központi kínai kormány létrejöttéhez vezettek. Mindezek folytán a katonai kormány nem gyakorolja a hatalmat az országban. Kanton-kormány kormánya lett és elvesztette azt a lehetőségét, hogy Kína nevében idegen államokkal diplomáciai kapcsolatot tartson fenn.

Ez a körülmény a Kína és az idegen államok közti diplomáciai kapcsolatok megszüntetéséhez vezetett. Tekintetbe véve ezt, a szovjet kormány úgy találja, hogy diplomáciai kapcsolata Kantonnal megszünt és elhatározta, hogy katonai diplomáciai képviselőjét visszahívja.

A mi irodalmunk harcol a békéért

Az október 2-án lefolyt ünnepi békemegnyilvánulások között jelentős helyet foglal el a Romániai Írószövetség kolozsvári fiókja által rendezett ünnepség, melyen Kolozsvár román és magyar írói tettek hitet törhetetlen, harcra készen békeakarataikról.

Az ünnepségen Nagy István, az Írószövetség kolozsvári fiókjának elnöke és Isac Emil a Román Tudományos Akadémia levelező tagja tartott megnyitó előadást.

Isac Emil beszédében kifejtette, hogy régen az írók és költők nagyrésze a közmondásbeli csalogányhoz hasonlított, mely kalitkába zártan megvakul. A kapitalizmus börtönébe elzárt írók és költők azt dalolták, amit parancsoltak nekik s nem látták az egész országra nehezedő nyomorúságot. A Román Népköz-társaságnak kellett megszűlnie, hogy az irodalom nálunk is visszalépjen méltóságába és valódi harci eszközé váljék. A Szovjetunió példája nyomán a Román Munkáspárt vezetésével az írók ma már tisztán látnak. Nem akarnak többé vak csalogányok lenni, nem bódítják el többé őket a szirup és a tömjén. *Harconi fognak a boldogabb jövőért, a szocializmusért és a békéért.*

Nagy István beszédében rámutatott arra, hogy az író csak úgy harcolhat a békéért, ha ezt a harcot a maga munkaterületén, irodalmi síkon fejezi ki. A mondanivaló ma mindenütt ugyanaz, hiszen az egész világ népei békét akarnak. Van azonban a békéért folyó tüntetések között egy lényeges különbség. A világ egynegyed részében, a győztes szocializmus nagy hazájában, a Szovjetunióban, s a népi demokráciák országában a dolgozók kormányzataikkal együtt munkájukkal tüntetnek, s megvalósításukat védik a háború rombolásaitól. Az imperialista országok testi és szellemi dolgozói ezzel szemben nyomorúságukat viszik az utcára.

— *Soha ilyen világot átfogó megmozdulás nem rengette meg az imperializmus korhadó falait a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta, mint ma —* mondotta a továbbiakban Nagy István.

Békét! Ebben a kiáltásban zeng össze a világ szava. S ez a békeakarát egyre erősebbé válik, hála a Nagy Szovjetunió-nak, aki következetesen vezeti a békéért folyó harcot, elűzte az atombomba rémületét a gyengébb idegzetűek lelkéből is.

Új fogadalmak születnek, új normák dölnék. Új kollektív gazdaságok alakulnak, gyárak, üzemek, iskolák, intézmények épülnek, elkészül a Fekete-tengeri csatorna, korábban valósul meg a terv — ezzel tüntetünk mi a béke mellett.

— Itt állunk, az utcáról hozott harci dalokkal... Zengjen a béke harci dala! Hirdetve hirdesse, hogy megvédjük a békét! — folytatta Nagy István, majd a kolozsvári írók nevében fogadalmat tett, hogy minden-

erejükből harcolni fognak, a normadöntő munkásokkal együtt, a dolgozók ügyéért, Népköztársaságunkért, a Román Munkáspártért, a szocializmusért és a békéért.

Nagyhatású előadását így fejezte be: *Éljen a béke nagy védeje, a Szovjetunió és a demokrácia erói!*

Az előadásokat művészi műsor követte, melynek folyamán számos kolozsvári író adta tanujelét annak, hogy művészetét a nép, az építés és a béke megvédésének szolgálatába állította. Nicolau Sasu, Toma Dimitriu, Maria Tipan és Olimpia Arghir a Román Nemzeti Színház művészei, valamint Wolf Kató, Lel-

kes Gábor, Orosz Lujza és Senkálcsyky Endre az Állami Magyar Színház művészei verseket adtak elő Alexej Szurkovtól, Iorge Amadotól, Pablo Nerudától, Tyihonovtól és más hazai és külföldi költőktől. Ezt követték Cornel Bozovic, Horváth István, Miron Paraschivescu, Ioanichie Olteanu, Szilágyi András, Szász János, Victor Telea, Szentimrei Jenő, Bárdos Arthur, Baconsky és Szabédi László kolozsvári költők és írók saját műveikből adtak elő. Wilkowitz Kató az Állami Magyar Opera művésznöje két békédalt énekelt, majd Isac Emil író tartott rövid záróbeszédet.

Nagy tömegeket mozgósított a szilágymegyei kulturverseny döntője

Szeptember 25-én a „Scânteia Nap” tiszteletére rendezett ünnepségekkel egyidejűleg rendezték meg Zilahon a szilágymegyei kulturverseny döntőjét. A versenyek járás: viszonylatban szeptember 14-én és 18-án zajlottak le, míg a döntőbe bekerült kulturgárdák, 23 táncscsoport, 14 népi dalcsoport, az énekesek és 14 szavaló, a szeptember 25-i ünnepségek alkalmával mérték össze tudásukat.

A kulturszervezők már a szombati nap folyamán feldiszipált és felfogózták teherautókkal, szekerekkel megérkeztek a megye székhelyére, ahol egy külön rendező és irányítógarda vezette őket szálláshelyükre, a zilahi 2. számú liceum erre a célra külön előkészített helyiségeibe.

A városi dolgozók nagy szeretettel fogadták a falvakról beérkezett népi művészeket és a befutó gépkocsikat nagyszámu nézőközönség fogadta és lelkes éljenzésben részesítette. Ünnepi díszbe öltözött Zilah városa is, hatalmas, megvilágított transzparensok, vörös csillagok, jelszavak szíjai jelezték, hogyan ünnepelnek a dolgozók ezrei, tizezrei. Zöldágakból és fenyőágakból a város minden forgalmas utcáján díszkapuk fogadták az érkezőket.

Vasárnap délelőtt fél tízkor kezdődött meg a népi kulturszervezők színpompás felvonulása a főterre, az ott felállított hatalmas szabadtéri színpad elé. Pontosan tíz órakor kezdődött meg az ünnepség, a Scânteia törvényes megjelenésének V. évfordulója megemlékezésével, majd utána kezdetét vette a kulturverseny.

A színpad előtt felállított külön elkerített részben foglalt helyet a zsűri, a színpad körül pedig s az egész főteret benépesítve Zilah város, valamint a megyéből ebből az alkalomból beérkezett dolgozók mintegy 5000 főnyi tömege.

A megnyitó beszéd után a Román Népköztársaság, valamint a szovjet himnusz elnéklésével megkezdődött a kulturverseny. Először a krasznahorvati énekkar vonult fel a színpadra, festői népviseletben. Egymásután, folyamatosan következnek ezután a többi

kulturszervezők is. Alsóbán község kulturothonának táncscsoportja, a szilágysomlyói kulturregattés egy fiatal férfi szavalója, majd Szilágyléfalva község táncscsoportja három román népi táncot ad elő. A nézők nagy tetszéssel fogadják a szilágyléfalvaiakat, utolsó számuk a botostánc hatalmas tapsot váltott ki. A selymescehi vegyes énekkar 3 népdalt énekelt, majd a selymescevai táncscsoport következik a színpadon, a fiúk fekete csizmanadrágban, árvalányhajas kalapban, a lányok piros szoknya, fehér blúz és kék átvétő kendővel.

Le sem lehet írni azt a szeretetet és azt az állandó ünneplést,

Október 5-én ünnepélyesen megnyitják Kolozsváron az erdélyi tartományi képzőművészeti kiállítást

KOLOZSVÁR. — Nemrégben beszámoltunk arról, hogy nagy képzőművészeti kiállítás készül Kolozsváron, Erdély legjobb festőinek és szobrászainak képeiből, illetve szobraiból.

A bírálóbizottság szombat, október elsején ült össze, Radu Bogdán műkritikus, a művészetiügyi minisztérium kiküldöttjének elnökletével, s az alkalmassáknak talált mintegy 60 képből és körülbelül 20 szoborból álló kiállítást október 5-én, szerdán 12 órakor nyitják meg ünnepélyesen, a kolozsmegyei ideiglenes bizottság székházának dísztermében. A kiállítási terem rendezése folyamatban van. Időközben a képanyag gazdagodott. Megérkezett Nagyváradról Miklósy Gábor festőművész „Katonakáderiskola” című hatalmas kompozíciója.

A kolozsvári ideiglenes bizottság közművelődési osztálya, a szakszervezetekkel karöltve, meg fogja szervezni az üzemekben a kiállítás kollektív látogatását.

Fiatal tehetségekkel

a Román Opera ebben az évben több orosz operát és balettet mutat be

KOLOZSVÁR. — A Román Opera próbatermeiben hetek óta Borodint: „Igor herceg” című orosz operáját tanulják magánénekesek, kórus és balett. Ez lesz az idei évad nyitó darabja, mellyel az Opera a román-szovjet-hetet ünnepli meg.

OROSZ SZOVJET ÉS CSEH MŰVEK

Az Opera műsorszámában ezenkívül több orosz és szovjet zenemű szerepel. Megtudjuk, hogy ezeknek

a műveknek partitúráját igen nehéz megszerezni. A második világháborúban, amikor a Szovjetunióban temetetlen kincsét pusztítottak el a betolakodók, rengeteg operapartitúra is elégett, úgy, hogy ezeknek újranyomásával egyelőre a Szovjetunió csak saját zenei szükségleteit fedezheti és így természetesen nem juttathat e nagy értékű és ritka partitúrákból a szovjet muzsika felé forró érdeklődéssel forduló népi demokratikus országok operáinak. Ha ez a nehézség nem állna egyelőre fenn, számtalan új szovjet és régebbi orosz opera és táncjáték kerülhetne nálunk is bemutatásra.

Ezek a művek azonban így is gerincét képezik az Opera műsorszámának. A már ismert művek között az idei évadban sorra kerülnek a Román Operában: Csajkovszkij

„Pique Dame” és „Anyegin Eugen” című operái, Muszorgszkij Puskin szövegére írt „Borisz Gudonov”-ja. Felújítják részben új szereposztásban a Seherzade balettet is.

Érdekes újdonság lesz Glinka „Ivna Susanics” című operájának bemutatása, valamint Smetana teljesen új rendezésben felújított „Eladott menyasszony”-a.

Nagy segítséget nyújt az utóbbi opera rendezésénél az a Csehszlovákiából érkezett szövegkönyv, melyben pompás rajzok mutatják a prágai előadás díszleteit és kosztümjeit, melyek hűségesen mutatják a Pilsen környéki vidék népviseletét, annak a vidéknek ruháit, ahol a darab játszódik.

A műsorszámában szerepel még Verdi „Othello”-jának bemutatása is.

Új tehetségek az Operában

A Román Opera vezetősége már tavaly is bebizonyította, hogy mennyire komolyan veszi és fontosnak tartja új művészkáder nevelését és fejlesztését. Emlékeztetes a „Sevillai borbély” tavalyi nagy sikerű, fiatal erővel tartott bemutatása. Az idén ezt a nevelőmunkát még tovább folytatja az opera. A már ismert nevű fiatal tehetségeken kívül eddig nyolc új fiatal tagja van az idén az Operának, akik közül több komoly, nagy ígéret. Az új énekesek közül nagy várakozással tekintenek egy új mezzoszopránénekesnő szereplésére.

A művészi vonalon túl, ideológiai szempontból is fontos szerepük lesz ezeknek a fiataloknak. Az opera vezetősége elhatározta, hogy a munkás- és parasztszármazású ifjú tehetségekből étharcos művészcsoportot nevel, olyan új típusú művészeket, kik úgárdaként hatnak majd a színház régi, polgári salangoktól és gondolkodásmódtól még szabadulni nem tudó tagjaira.

JUBILEUM

Történik a cári Oroszország idejében. A nagy vidéki város bankja jubileumot ünnepel. A „gründölés”, a nagy üzletek jubileuma ez. S mint ahogy a bank honlokzatának is van egy háttere, a fényes külső mögött is ott az árnyék. Látnak a pompát és annak fonákját. A film olyan, mint mindegyik Csehov novella. A látvány szürke háttérből élesen rajzolódik ki a cári Oroszország fejed-

kapitalista uralkodó osztályának figurái: a züllött családi életű bankgazdát, a tábornok és maga a bank, amely végigfosztogatja a vidéket. A figurák a maguk tipikusságukban egész társadalmi osztályokat jelképeznek. Azok erkölcsi életét, felépítését, életmódját. George Grosz-nak, a hatalmas erejű rajzoló-nak van egy albuma. Címe: Az uralkodó osztály arca. Csehov cse-

debb eszközökkel és inkább a halk trónia színével a cári Oroszország uralkodó osztályának arcát mutatja be s a film a csehovi levegőt és elgondolásokat adja vissza, filmszerű eszközökkel. A „Jubileum” a legnagyobb mértékben teleplező. Közben a történet is kelet és mulattató. Mélyen és finoman rajzolnak a bank és a pénz-szek kiszolgálói: a hotel-

portás és a beteges hivatalnok. Csehov Gorkij barátja, a régi világ gyűlöléje és leküzdője, a szocialista realizmus elfutárja és talán a világ legnagyobb novellistája. Néhány oldalas írásműveibe annyi mélységet szorít bele, amennyi másoknak vaskos kötetekben sem sikerült. A megfilmésített Jubileum egyenértékű Csehov novellájával. Remekmű. Sz. A.

A háborús viszályt szító imperialista törekvések ellen, mindig a népek közötti békéért és barátságért kell munkálkodnunk

A Protestáns Teológiai Intézet tanárainak és tisztviselőinek közös nyilatkozata

BUKAREST. — A Román Népköztársaságban élő protestáns egyházak egyetemifokú teológiai intézetének tanárai, tisztviselői és hallgatói, október 2-án, a béke napja alkalmából a teológiai intézet dísztermében ünnepélyt tartott. Az ünnepélyen megjelent Stanciu Stoian kultuszminiszter, Vásárhelyi János református és Kiss Elek dr. unitárius püspökök kíséretében. Stanciu Stoian kultuszminisztert Maksai Albert dr. az intézet rektora üdvözlölte.

— Az a tény, hogy a minisz-

ter úr látogatása egybeesik a béke nemzetközi napjával — mondotta többek között Maksai Albert dr., számunkra különleges jelentőséggel bír. Várjuk az alkalmat, amikor kifejezésre juttathatjuk, hogy teológiai intézetünk teljesen magáévá tette a Román Népköztársaság kilenc egyházfőjének folyó év június 23-án, Bukarestben kiadott nyilatkozatát. Mélyen megvagyunk hatódva, hogy ezt éppen ezen a nevezetes napon, október 2-án mondhatjuk el.

Ma a demokratikus világ felmeleti szavát a béke védelméért és mi felsorakozunk azok sorába, akik a népek és az egész emberiség testvériségéért harcoltak. A mai ünnepség határhörög intézetünk új életében és megvagyunk győződve arról, hogy az lesz egyházaink életében is. Maksai Albert dr. rektor a protestáns egyház egyetemifokú teológiai intézetének tanárai, tisztviselői és egyéb személyzete nevében a következő nyilatkozatot olvasta fel:

A protestáns egyházak egyetemifokú teológiai intézet tanárainak, tisztviselőinek és hallgatóinak nyilatkozata

— A béke napja a világdekékre vágó s békét akaró népeknek örömteli harci napja, amikor szülőik gyermekeik szabad és boldog jövőjét, hitvesek férjeiket, anyák fiaikat s valamennyien a szabadságot, a kultúra és civilizáció vívmányait védjük a háborús gyújtogatók ellen. A dolgozó emberiség nagyszerű megnyilatkozása a béke védelmében, feladataink elmélyítése és átértékelése elé állít, most, az 1949-50. tanulmányi év kezdetén. Feladatunk, hogy a jövő protestáns lelkészeit az Evangélium szellemében a nép érdekében igaz szolgálatára, harcának támogatására neveljük. Eppen ezért, mi, a RNK-ban levő Protestáns Egyházak Egyetemifokú Teológiai Intézetének tanárai és tisztviselői, behatóan foglalkoztunk Népköztársaságunk egyházi vezetőinek 1949. évi június 23-án hozott határozatával, a béke híveinek világmozgalmával és azzal a tiltakozással, amelyet a világ demokratikus közvéleményében XII. Pius pápa 1949. július 13-án kiadott kiközösítő rendelete váltott ki.

A RNK egyházi vezetőinek nyilatkozata hűségesen tükrözi vissza, hogy hazánkban az alkotmány biztosítja a vallás és lelkiismeret szabadságát, amelyért a protestáns hívek évszázadokon keresztül harcoltak. A hívek törvény által védett vallásszabadsága, a lelkesek képzésének biztosítása, az egyházak sajátos szervezeti és működési statumának jóváhagyása támogatást jelent dolgozó népünk igazi érdekeiért való munkánkban. Dolgozó népünk építő munkában van és ehhez békére van szüksége. „Mostantól fogva még nagyobb igyekezettel fogjuk hirdetni a békét — mondja az egyházi vezetők nyilatkozata — és határozottan az imperializmus ellen foglalkozni, amely háborúra igát azzal a rejtett céllal, hogy a világban meghosszabbítsa az embernek ember által, egyes népeknek más népek által való kihasználását.”

Örömmel fogadjuk el az egyházi vezetők nyilatkozatát, amely a népek békekamarásának felismeréséből fakad. Számunkra, akikre a jövő lelkészeinek a nevelése van bízva, döntően fontos feladat, hogy hallgatóinkat a béke, a fejlődés és a nép szeretetének szolgálatára tanítsuk. Ez azt jelenti számunkra, hogy a béke és szeretet alapján álló egyházaink vállalkozniuk kell a dolgozó népmilliók törekvéseinek, céljainak szolgálatát.

A mi nemzedékünk két világháború borzalmaival élte át s a népek ma újból egy, az eddigieknél pusztítóbb háború réme fenyegeti. Az imperialista háborúk olyan embertelenséggel és borzalommal folytatók, hogy kioldották az emberiség legjobbjaitól az újabb háborúra való uszítással szemben a béke védelmének nemzetközi mozgalmát. Mi ehhez a mozgalomhoz a leghatározottabban csatlakozunk. A RNK dolgozó népe függetlenségét és szabadságát védi nemzetiség és vallási különbség nélkül a munkásosztály vezetése mellett. A békéért folytatott küzdelemben mindannyian úgy tekintünk a Szovjetunióra, mint arra a hatalmas erőre, amely a dolgozók igazságos és mélyen emberi célkitűzéseit irányítja és a békéért folytatott közös harcunkat diadalra segíti.

Mi, protestáns teológiai tanárok és tisztviselők kijelentjük, hogy hivatásunk összetételéből a béke táborába tömörült erők törekvéseivel. Kijelentjük, hogy hitünk szerint a békét építjük, amikor a béke megvalósítását keressük az emberiség életében.

A Vatikán kiközösítő határozata azok ellen a római katolikus hívők ellen, akik közösséget vállalnak a béke és haladás erőivel, súlyos megsértése a lelkiismereti- és vallásszabadságnak. Mi ezt a vallás leple alatt gyakorolt népellenes politikai ténykedést, mint a múltban, a jelenben is a leghatározottabban elítéljük, mert úgy látjuk, hogy XII. Pius pápa ezzel a lépésével lelki terrort alkalmaz a békés építő munka frontján felsorakozott római katolikus tömegekre s megkísérli, hogy őket saját érdekeik ellenére, a maga világuralmi törekvéseinek végcéljával az amerikai imperializmus szolgálatába állítsa. Örömmel állapítjuk meg, hogy Népköztársaságunk élő római katolikus híveket ez a zavarító kiközösítő rendelet nem gátolja meg abban, hogy öntudatosan vegyenek részt demokráciánk megszilárdításában. Ohajtjuk, hogy a római katolikus egyház, saját helyzet és hívei nyugalma érdekében, minél hamarabb találja meg módját annak, hogy saját szokásainak megfelelően, jogi helyzetét kormányunkkal rendezze.

Egyházi vezetőink útmutatása és a magunk szilárd meggyőződése az, hogy nekünk a háborús viszályt szító imperialista törekvések ellen mindig a népek közötti békéért és barátságért, népünk és országunk függetlenségéért kell munkálkodnunk.

Kolozsvár, 1949. október hó 2-án.

Bende Béla, dr. Erdő János, dr. Geréb Pál, dr. Horváth Jenő, dr. Juhász István, dr. Kovács Lajos, dr. Maksai Albert, dr. Nagy András, dr. Nagy József, dr. Simén Dániel, Dobri János, Benedek Kálmán, dr. Borbáth Dániel, Lőrinczi Mihály, dr. Mózes András, dr. Dombi Béla, Kiss Béla, Péterffy Gyula, dr. Seraphin Vilmos, Lengyel Lőránd, Opferman Ernő, Kelemen István, Brandt Margit, Izsák Vilmos, Komáromy József, Krizsánovszky Jenő, Molnár Dezső, Régeni Lili, dr. Ürmösy Károly, Sipos János.

Ezután Vásárhelyi János református és Kiss Elek dr. unitárius püspökök üdvözlöttek a minisztert.

— Mi állást foglalnánk a demokratikus rend mellett, békés szolgáltságunkkal mind a kormányzat, mind a más egyházak iránt — mondotta többek között Vásárhelyi János református püspök. A pápai kiközösítő nyilatkozatot, amelyet vallásunk alapján helytelenítünk, már most azon oknál fogva is, hogy a történelemben mi is találkoztunk vele, nem tartjuk jogosnak és az evangéliummal összeegyeztethetőnek.

A különböző beszédekre Stanciu Stoian kultuszminiszter hosszabb beszédben válaszolt, méltatva többek között a béke nap jelentőségét.

A szatmári Cseré- és Téglagyár

szocialista munkaversennyel vállalja az építőipari munkások erőfeszítésének támogatását

A szatmári Cseré- és Téglagyár munkásai és technikai személyzetükkel nagy örömmel és lelkesedéssel szerezték tudomásul a Vörös Grivica vasúti főműhelyek mozdonyosztályának szocialista munkaversenyre való felhívását és ezért a munka után rövid gyűlésen elhatározták, hogy az Október Nagy Szocialista Forradalom 22-ik évfordulójának tiszteletére szocialista munkaversenyt kezdenek.

A munkások és technikusok kötelezettséget vállaltak, hogy november 7-ig az Állami Terv előirányzattal 12 százalékkal túlszár-

nyalják zöld anyagban, vagyis nyers téglában és cserépben. Vállalták azt, hogy vörös anyagban, vagyis az 1949. évi termelési tervet 10 százalékkal túlszárnyalják. A fűtőanyagfogyasztást 5 százalékkal, a selejtet pedig 10 százalékkal csökkentik.

A gyár munkásai, technikusai és tisztviselői magukévá tették: a galaci építőipari munkások „egy köbméter falat egy óra alatt” jelzővel indított szocialista munkaversenyét és elhatározták, hogy az „egy köbméter falat egy óra alatt” normatolajozásukat (tűrtanynagysá-

A szovjet fővárosban félmillió tömeg tüntetett a béke mellett

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Nemzetközi Békénap alkalmából Moszkva legnagyobb parkjában közel félmillió ember gyűlt össze, hogy harcosan tüntessen a béke mellett.

A nagygyűlést Kresztijaninov Vaszilij, a moszkvai Szekszervezeti Tanács elnöke nyitotta meg, majd Nosznejanov akadémikus javaslatára a résztvevők viharos tapsa közepette a nagygyűlés díszelnökségébe, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi vezetősége Politikai Iradójának tagjait választották: Joszif Visszarionovics Sztálin, a népek nagy vezetőjével az élen.

Elsőnek Turtanov Ivan, a moszkvai „Sarló és Kalapács” üzem munkavezetője beszélt. Turtanov Moszkva dolgozó népének nevében kijelentette, hogy a szovjet nép a békés építő munka útján haladva sikeresen teljesíti a háboru utáni szilárd öt éves tervet.

— A világ valamennyi munkásához, a világ valamennyi emberéhez fordulok. Erősítsük meg egységünket, emeljünk magasra az egész világon a békéért folyó harc zászlaját. Legyünk ébe-

rek, bátrak és határozottak az új háborúra uszítók elleni harcunkban.

Szurkov Alexej író, beszédben hangoztatta, hogy a béke haladóerői s a reakció és a háboru erői között a harc az egész világon fokozódik.

— E harc kimenetelétől függ az emberiség jövője. A Nemzetközi Békévédelmi Bizottság nevében arra kérjük a világot minden becsületes emberrel, álljon a békéért és a népek közti barátságért folyó harc zászlaja alá.

Szaricseva Mária, a Szovjet Antifasiszta Nők Bizottságának tagja, majd Plehanov Alexej, a Moszkva-környéki Gorki üzem elnöke beszélt.

A nagygyűlés befejezésül határozati javaslatot fogadott el, amelyben a Nemzetközi Békénap alkalmából felhívással fordulnak a béke valamennyi hívéhez a világ minden országából és azt kérik, hogy a béke megvédése a világ valamennyi népének ügye. A nagygyűlés üdvözlő táviratot intézett a népek nagy vezetőjéhez, Joszif Visszarionovics Sztálinhoz.

A „Herbák János” felkészült a télre

KOLOZSVÁR. — Abban a harcban, melyet az ország dolgozóit folytatnak Állami Tervünk időelőtti teljesítéséért, üzemünk és gyáraink vezetőségeinek egyik legfontosabb feladata a munkakörülmények fokozott megjavítása. A pártszervezetek irányításával, a szakszervezetek támogatásával a vállalatok vezetői arra törekednek, hogy nap-nap után jobb munkafeltételeket teremtsenek. Különösen most, az év utolsó hónapjaiban, melyek döntő jelentőségűek lehetnek elkövetkező távlati tervünkre.

Az üzemek téli előkészületei egyike ezeknek a feltételeknek. Ezek a munkálatok az összes kolozsvári üzemekben folynak, egyes helyeken már be is fejeződtek.

A Herbák János-művek vezetősége, — hogy csak egy példát említsünk — igyekezett ezt a fontos kérdést időben megoldani. Kielemezve az elmúlt tél okozta nehézségeket, arra törekedtek, hogy megakadályozzák azok megismétlődését és időben biztosítsák az előkészületek megkezdését, illetve befejezését. A munkamenet megkönnyítése céljából pontosan meghatározott feladatokat kapott a technikai és ügyviteli osztály és kizárólagosan ezekkel a feladatokkal kellett foglalkozniuk. Így például, az esetleges vízhiány elkerülése céljából, — mely különösen télen a Herbák János-műveknél sok esetben okozója volt a termelésben felmerült akadályoknak, — a technikai osztály kötelezettséget vállalt, hogy még az őz folyamán befejezi a vízyűjtőmedence felépítését, melyen már egy év óta dolgoznak. A vállalt kötelezettséget már teljesítették.

A villany-, víz- és gázvezetékek ellenőrzése ugyancsak nagy gondot és figyelmet igényelt. Az egészségügyi szempontok figyelembevételével gondoskodtak az összes munkahelyek kitakarításáról és fertőtlenítéséről. A szellőztető készülékek minél nagyobb számban való felszerelésével biztosították a munkahelyek levegőcseréjét és ezzel a dolgozók számára a friss levegőt s a megfelelő hőmérsékletet.

A gondoskodás egy másik részét az összes ablakok és ajtók kijavítása képezte.

A dolgozók egészségének és ruházatának, továbbá a cipőiknek — melyeket a cipőgyárból más épületbe szállítanak át —, az esőtől és hótól való megkímélése céljából, fedett beton összekötőhidat építettek.

A jelen pillanatban a gázvezetékek be a vízyűjtőmedencébe, hogy elkerüljék a medence befagyását.

Az ügyviteli osztály sem hanyagolta el a téli előkészületeket. A téli előkészületek megindulásakor megtartott gyűlésen azt a feladatot kapta, hogy gondoskodjék az étkező, a napközi otthon és a bölcsőde téli szükségleteiről. Az osztály azonnal lépéseket tett a kapott feladatok megoldására. Az étkeződének élelmiszerekkel és zöldséggel való ellátása most folyik. Az élelmiszerek és zöldségfélék téli tárolására alkalmas pinceszobák hiánya megoldódott, mert a városi ideiglenes bizottság megfelelő helyiséget bocsátott a Herbák János-művek rendelkezésére.

A Herbák János-művek kebelében működő szakmai iskolákról, — mely 300 növendék befogadására készült —, is történt gondoskodás. Az üzemek vezetősége és az ügyviteli osztály idejében gondoskodott a tanterem kijavításáról, a bentlakás és az étkező berendezéséről és felszereléséről.

A Herbák János-művek nyugodtan tekinthetnek a közeledő tél elébe, a dolgozók védelméről szóló törvény immár valósággá vált.

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Pet5fi“ Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Befogadja a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

Versenyben

az elektrotechnikai körök

Az elektrotechnikai kör megalakulása után rövidesen munkaközösséget tartottak az egyes számú kolozsvári pionir-klub négyes osztagának tagjai. Ez az értekezlet szolgáltatta munkájuk kiindulási alapját, s ekkor jelölték ki a legközelebbi teniszversenyt. A munkaközösségek részletesen megjelölték az elektrotechnikai kör minden tagjának feladatát. Ezerint a kör valamennyi tagja egyenlően veszi ki részét a munkából, s mindenkinek megvan a beosztása és munkája, amit kötelességgel elvégezni.

Már az első napokban komoly lendülettel látták munkájukat a vörösnagyok. Az elektrotechnikai kör tulajdonát képező különböző eszközök és elektromos szerkezetek rendszeres használatát azonban megnehezítette a kapcsolótábla hiánya. A pionirok úgy határoztak, hogy közös munkával elkészítik a kapcsolótáblát, s akkor megindulhat a további komoly munka. Így is lett. Időt s fáradságot nem kímélve, a szorgalmas kezű munkások nyomán megszületett a kapcsolótábla. Ennek segítségével most már kipróbálhatták a többi szerkezetet.

Az eredményes munka láttára jóleső érzés kerítette hatalmába a pionirokat. A pionir instruktorok vezetésével egyre növekszik munkavágjuk. A munkaközösségek az eredmények fokozására versenyre hívták ki a többi osztagok elektrotechnikai körét és az egyes pionir klub repülő-mozgató körének tagjait.

A munkaverseny alapos munkaterv lefektetésére készítette a pionirokat. A versenyszellem egészséges ütemben viszi előre a munkát, s határozza meg tevékenységüket. Remélhető, hogy az egyes pionir-klub negyedikosztálya nem lesz utolsó az elektrotechnikai körök közötti munkaversenyben. (—)

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK:

OKTOBER 4-ÉN, KEDDEN:

1. számú állami gyógyszer-tár (volt Goina dr.) Szabadság-tér 34. szám, 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Higea) Széchenyi-tér 32. szám, 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Trefort-utca 18. szám, 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Mircea) Horea-ut 47. szám.

NŐI BLUZZ SZOLGÁLTATÁSOK BE talált tárgyként a miliciához. Igazolt tulajdonosa munkanapokon 8-9 óra között átveheti a 65-ös számú szobában.

A MŰVÉSZETÜGYI MINISZTERIUM folyó év október 15-ig meghosszabbította a drámairodalmi pályázatok beküldésének határidejét. A pályázatokat két példányban a Színházak vezérigazgatósága műsorbizottságához kell beküldeni.

KÜLÖNLEGES BÉLYEGET ADOTT KI október 2-a, a béke nemzetközi napja tiszteletére a posta és távirata vezérigazgatósága. Az új bélyeget már forgalomba hozták.

Időjárás:

Észak-Európában a gyors egymásutánban kelet felé vonuló viharciklonok egyre csapadékosabbá, szelesebbé teszik az időjárást. Izlandon át hideg tengeri légtömegek törnek a Brit-szigetek felé. Közép-Európában még csendes, ködös időjárás uralkodik, de a légnyomásesés jelzi a közelgő átalakulást. Az Alpok környékén vasárnap keletkezett erős szélhűlés Magyarországon át Erdély nyugati és délnyugati vidékeire is átterjed, estére azonban meggyűlélt a felhőzet felszakadozása. Kolozsváron délután 19 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 764 mm., gyengén sültedő irányzatú.

VÁRHATÓI IDŐJÁRÁS SZERDA DÉLI: Mérsékelt, később megélénkült délnyugati, majd nyugati-északnyugati szél, felhőzet-vonulások, délen erősebb derülések. Futóeső holnap főleg északon lesz. A hőmérséklet egyelőre nem változik, később csökken.

A PRÁGAI MINTAVÁSÁR román pavillonja bemutatja a román bányász, kőolaj-, vegyi-, fa- és textilipar termelvényeit. A RNK kiállítás pavillonja élénk érdeklődést keltett a mintavásáron és nagy sikert aratott a látogatók között.

NEMRÉGIBEN BEFEJEZTEK Albániában azt a hét kilométer hosszú vasútvonalat, amely Tirana és Dourev ipari körzeteket köti össze egymással. A vasútvonalat az albán ifjúság önkéntes brigádjai építették fel.

KILENC ORVOSI RENDELŐ be rendezéséhez szükséges felszerelést küldött Temesvárra az egészségügyi minisztérium. Három felszerelést az I. számú, két felszerelést a II. számú poliklinika kap, azoknál pedig az ujkissodai, rónaci orvosi rendelők, valamint a tüdőbeteg gondozó központ is részesül egy-egy felszerelésből.

* KÖSZÖNETNYILVÁNTATÁS. Köszönetet mondok Ghéczi Sándor, Cameleon-börvényi, öntudatos munkás elvtársamnak, aki elvesztett irataimat élelmiszerjegyeimmel együtt, minden jutalom nélkül visszajuttatta. Farkas József, A.C.S. munkás. 7453

A KOLozsvÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Alexandru Nevsky. Nagy történelmi film.
MAXIM GORKIJ: Október 5-től, szerdától: Mágás Miska. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
MUNKÁS MOZGÓ: Az utolsó mohikán. Mulatságos cseh játék. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap: matiné.
POPULAR: 217-es Ember. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.
ÚJ IDŐK: Romfilm hirdető. — Szovjet hirdető. — Ázsia homokjai. 5 felvonás. — Kotofei, a kanár. Színes rajzfilm. Előadások kezdete minden nap 3 órától.
URANIA: Aranykürt. Filmrömpök. Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 és délután 3 órakor: matiné.
VÖRÖS CSILLAG: Pirogon. Megrázó jelenetek a világhírű orvostudós életéből. Előadások: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor: matiné.

VILÁGOSSÁG SPORT

Taus Laurian (KESE) új csúcseredménnyel nyerte az országos tizpróba bajnokságot

BRASSÓ. — Szombaton és vasárnap rendezték meg Brassóban a tiz-, öt- és hárompróba országos bajnoki versenyeket, valamint a váltóbajnokságokat. Eredmények:
Tizpróba. Országos bajnok Taus Laurian (KESE) 6065 pont. Országos csúcs. A régi: Kiss László 6063 pont.
Ötpróba női. Országos bajnok Pusch Irén (CFR Brassó) 3028 pont. Országos csúcs. A régi: csúcsot ugyancsak ő tartotta 2939 ponttal.
Ötpróba. Országos bajnok Zambresteanu Péter 3025 pont. Országos csúcs.
Ötpróba ifjúsági. Országos bajnok Triteanu Titus (KESE) 2294 pont.
Hárompróba, női ifjúsági. Országos bajnok Stanca Stella (Törekvés) 1659 pont.
4x800 m. váltó. Országos bajnok Hadsereg I. Bukarest (Berghel, Ludu, Truica, Talmaciu) 8:09.4 perc.
4x1500 m. váltó. Országos bajnok Hadsereg Bukarest 16:56.4 perc. Országos csúcs.

Ez is vasárnap történt...

KOLOZSVÁR.

A Nemzetközi Békenap a KESE, Vasas és a Dermata uszói négy új országos csúcseredményt javítottak meg a „Herbák János“-művek uszódjában rendezett versenyen. A 400 m. női ifjúsági és felnőtt mellúszásban Cucu Lia (KESE) 7:19.8 perces idővel, a 400 m. ifjúsági mellúszásban Páll (Dermata) 7:13.8 perces idővel ért

el új országos csúcseredményt. Az 1000 m. gyorsúszásban Weinberger (Vasas) 17:03.4 perccel ért el új országos csúcsot, Müller (KESE) az ifjúsági országos csúcsot javította meg 17:17.0 perces idővel. A 400 m.-es ifjúsági gyorsúszást Mózes (Dermata) nyerte 6:43.7 perces idővel.

BRASSÓ.

A kézilabda osztályozó mérkő-

zések során a KESE Brassóban játszott, ahol a CFR csapatát 7:6 (4:3) arányban győzte le. A kolozsvári csapat kitűnő játéka miatt 1000 néző volt tanúja. Medgyesen a Zefir csapata ugyancsak 7:6 (3:3) arányban győzött a segesvári CFR ellen. A medgyesi Rekord női csapata 6:2 (5:0) arányban győzött a szebeni Derubau ellen.

MAROSVÁSÁRHELY.

Kolozsvár kosárlabdacsapata Marosvásárhely válogatottja ellen mérkőzött és hatalmas küzdelemben 38:36 arányú győzelmet aratott. A rendes játékidő 33:33 (19:18) arányban eldöntetlenül végződött és csak a meghosszabbítás hozta meg a kolozsváriak győzelmét. A kitűnően játszó kolozsvári csapatból a legjobbakat Chiorean, Danszky, Szilasi és Serban dobták.

SZEBEN.

A Nemzetközi Békenap sportünnepségei során szerepelt a Dermata női és férfi tornászcsapata, melynek bemutatóját elragadtatással fogadta a közönség. De igen jól szerepeltek az aradi és a szebeni tornászok is. Az Arad-Kolozsvár birkózótalálkozó 3:3 arányban eldöntetlenül végződött. A RNK ökölvívó kupa küzdelmei során Krajova válogatottja 26:18 arányban győzött Szeben ellen.

A „Herbák János“-művek üzemi atlétikai bajnoksága

KOLOZSVÁR. — A „Herbák János“-művek üzemi atlétikai bajnoksága második napjának eredményei a következők:

NŐK. Súlydobás: 1. Bereczki Anna 7.27 m. 2. Gerendi Margit 6.82 m. 3. Rostás Gizella 6.20 m. — 100 m. síkfutás: 1. Gerendi Margit 14.9 mp. 2. Rostás Gizella 15.0 mp. 3. Bereczki Anna 15.1 mp. — Magasugrás: 1. Gerendi Margit 120 cm. 2. Bereczki Anna 110 cm. 3. Rostás Gizella 100 cm. — 500 m. síkfutás: 1. Horváth Anna 1:47.7 perc. 2. Culi Éva 1:56.0 perc. — Távolugrás: 1. Gerendi Margit 367 cm. 2. Bereczki Anna 356 cm. 3. Rostás Gizella 320 cm. — Diszkoszvetés: 1. Bereczki Anna 23.12 m. 2. Porcsalmi Kató 18.56 m. 3. Gerendi Margit 17.95 m. — 200 m. síkfutás: 1. Culi Éva 39.4 mp. 2. László Mária 40 mp. 3. Bőjthi Ilona 41.2 mp. — Gerelyvetés: 1. Gerendi Margit 20.07 m. 2. Bereczki Anna 18.68 m. 3. Porcsalmi Kató 18.82 m.

FÉRFIAK. 200 m. síkfutás: 1. Ilyés Ferenc 27.2 mp. 2. Banga Ferenc 28 mp. 3. Donogán László 29.2 mp. — 1500 m. síkfutás: 1. Szekernyés Zoltán 5:48.4 p. 2. Rehon Károly 5:50.6 p. 3. Rentaru 5:52.0 p. — Gerelyvetés: 1. Krisán 34.28 m. 2. Stupjár 34.14 m. 3. Szekernyés 31.18 m. — Diszkoszvetés: 1. Rehon 23.90 m. 2. Szekernyés 23.25 m. 3. Stupjár 23.17 m. — Távolugrás: 1. Szekernyés 5.16 m. 2. Ilyés 510 cm. 3. Rehon 502 cm. — 400 m. síkfutás: 1. Szilágyi 63.8 mp. 2. Banga 66.8 mp. 3. Stupjár 68.2 mp.

KAPASBÓL...

A RNK RUGBY CSAPATA vasárnap Prágában mérte össze erejét Csehcsokvákia ellen és 20:5 (14:0) arányú győzelmet aratott.

ILIE GHEORGHE a hármasúlyú országos ökölvívóbajnok szombaton Galacban Zamfirescu Georghe kihívására megmérkőzött az országos bajnoki címért. A 6x2 perces küzdelem Ilie Gheorghe győzelmével végződött és így megvédte országos bajnoki címét.

A BUKARESTI „ŐSZI KUPA“ asztalitenisz mérkőzéseken az ország legjobb játékosai vesznek részt. A körmérkőzés formájában lebonyolított verseny első napjának meglepetése a kolozsvári Reiter kitűnő szereplése volt, aki minden mérkőzését megnyerte. Az első nap után a sorrend a következő: 1. Reiter (KKASE) 8 gy. 2. Paneth (KKASE) 7 gy. 3. Naumescu (Dinamo) 6 gy. 4. Vladone (SFIPIA) 5 gy. 5. Garabedian (SFIPIA) 5 gy. 6. Davidescu (Res'ca) 5 gy. 7. Nagler (Res'ca) 5 gy. 8. Lecker (Szatmár) 4 gy. 9. Rozeanu Angelica 4 gy. 10. Micodin 3 gy. 11. Pop Gaby 3 gy. 12. Bódy 2 gy. 13. Sicleovan 1 gy. 14. Negreanu 1 gy.

Nagy István remek eredménnyel nyerte a 100 m. síkfutást és a távolugrást a CFR versenyeken

KOLOZSVÁR. — Az ország négy központjában rendezték meg szombaton és vasárnap a CFR atlétikai bajnokságait. A kolozsvári eredmények a következők:

100 m. női sík: Streza Elena (Torda) 14 mp. — Női magas: Merenta Valentina (Torda) 120 cm. — 3000 m. férfi sík: Petru Andrei (Csicsó) 9:46.4 p. — 100 m. férfi sík: Nagy István (Kolozsvár) 11.3 mp. — Távol: Nagy István (Kolozsvár) 624 cm. — Súlydobás: Fekete István (Kolozsvár) 10.03 m. — 800x400x200x100 m. váltó: Nagybánya 3:46.0 p. — 400x300x200x100 m. váltó: Torda 2:48.8 p. — Női súly: Spalmacan Florica (Torda) 6.69 m. — 800 m. sík: Günezi (Szatmár) 2:17.4 p. — Női gerely: Pavlenko Tamara (Kolozsvár) 26.12 m. — 800 m. női: Keresztes Bertá (Kolozsvár) 2:50.0 perc. — 110 m. gát: Grobei Virgil (Nagybánya) 21.2 mp. — 80 m. női gát: Streza Elena (Torda) 15.5 mp. — 230 m. női: Placsintár Mária (Torda) 31.1 mp. Női diszkosz: Pavlenko Tamara (Kolozsvár) 28.05 m. — Női távol: Streza Elena (Torda) 461 cm. — 200 m.: Olteanu Liviu (Torda) 25.5 mp. — 1500 m.: Péter András (Csicsó) 4:26 m. — Gerely: Kelemen (Csicsó) 41.84 m.

Az ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ kiadásában
MAGYAR NYELVEN MEGJE LENT

AZ ÁLLAMI TERV

Tartalmazza Gheorghiu-Dej első miniszterelnökhelyettesnek a törvényjavaslat benyújtásakor a Nagy Nemzetgyűlés előtt elmondott beszédét, a képviselők hozzászólásait és a törvény teljes szövegét.

Magyarozó ábrákkal és grafikonokkal.

Ára 20 lej.

Kapható minden könyvesboltba n. Postán is megrendelhető:
CENTRUL DE DIFUZARE A CARTII CLUJ, STR. HOREA 8 ctmen.

Megnyílt a „Consignația“

Milyen feltételekkel fogad el bizományi árut az állami bizományi üzlet?

KOLOZSVAR. — Néhány nappal ezelőtt nyitották meg Kolozsváron az első állami bizományi üzletet: a „Consignația“-t. A kereskedelmi életnek ez az ága is — a bizományi kereskedelem — állami kezelésbe megy át, s ezzel a kizsákmányolási lehetőségek megszűnésének újabb szakaszához érkezünk. Köztudomású, hogy a magánkezekben lévő bizományi üzletek a legleketlenebb módon fosztották meg utolsó értéktárgyától, ruhájától, közhasználati cikkétől s egyéb holmijától az oda betévedő dolgozót és közülük nem is egy orgazdai minőségben működött közre a törvénytelen uton szerzett tárgyak eladásánál. A kizsákmányolásnak, a feketekezelésnek és az orgazdaságnak voltak főfészkei ezek a bizományi üzletek.

Az állami bizományi üzlet megnyitásával azonban koránt sincs felszámolva a magánkereskedelemnek ez az ága, mert még számos hasonló üzlet működik városunkban. A „Consignația“ jelentősége inkább abban áll, hogy működésével mérsékli a magánkezelésben lévő bizományi üzletek tevékenységét, addig is míg teljesen átveheti szerepüket.

Az üzlet megnyitását hirdető plakáton levő helytelen szöveggel ellentétben espedig, hogy a „Consignația“ nem kéri a beadott tárgyak eredetének igazolását, az üzlet működését szabályozó rendelkezések előírják az eladásra kerülő értéktárgyak tulajdonjoga bizonyítását. Amikor a tulajdonos bizományba helyezi eladásra szánt értéktárgyát, köteles felmutatni fényképes személyazonosság igazolványát, amelynek adatait az üzletben nyilván tartásba veszik s ha kétség merül fel a bizományi tárgy tulajdonjogának törvényességét illetően, a milícia nyomozó osztálya a bejegyzett adatok alapján deríti fel a valóságot. Egyébként az üzlet csak 16 éven felültektől fogad el bizományi tárgyakat.

A bizományi tárgy beadásától számított husz napon belül a tulajdonos nem kérheti vissza értéktárgyát. Ha megteszi, akkor a tárgy értékének tíz százalékát kezelési költség címen befizeti az üzletnek. Husz napon túl, de harminc nap letelte előtt a beadott tárgy tulajdonosa minden ellenszolgáltatás és kötelezettség nélkül visszaveheti jogos tulajdonát. Egy-hathónapi időtartam alatt visszaadott értéktárgyak után egy százalék kezelési költséget számít fel az üzlet. Ha a tulajdonos a tárgy beadásától számított hat hónap letelte után nem jelentkezik, akkor bizományba helyezett tárgyat árverésen értékesítik, s az eladási árat 15 százalék kezelési költség és husz százalékos forgalmi adó levonása után eljuttatják a jogos tulajdonos címére. Amennyiben valaki egy évig nem jelentkezik bizományba helyezett tárgyáért, úgy az az állam tulajdonába kerül.

A „Consignația“ csak bizományi ügyekkel foglalkozik. Kézpénzért nem vásárol. Az ármegeállapításnál összhangba hozzák a kért árat az üzlet hivatalos becslése által megállapított árral. Ha az eladó kevesebbet kér eladásra szánt tárgyáért, mint amennyit ér, akkor a becslés megállapítja a valószínű értéket. Ez természetesen fordítva is érvényes.

A bizományba beadott tárgyak eladási értéke után a „Consignația“ levon a kifizetendő összegből 15 százalékot kezelési költség és husz százalékot forgalmi adó címen.

A „Consignația“ még pillanatnyilag szerény keretek között működik, de rövidesen — ahogy elkészülnek a javítási és berendezési munkálatokkal — megnyitja az átvevő fiókjánál az üzletet és raktárát. Minden remény meg van arra, hogy feladatának tökéletesen eleget tesz, s működésével elősegíti az üzletkedés felszámolását.

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mînile oricui s'ar afla:

1. KUBANKA Arcadie, Cluj, Str. Kossuth Lajos Nr. 31, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 28587—1947, eliberat de Politia Cluj, precum si permis de conducere pentru automobile Nr. 3091—1930, eliberat de Politia Cluj. 7400
2. NAGY Iosif, Str. Sighisoarei Nr. 35, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Militia Cluj. Tkv
3. ROSENFELD Emanuel, Cluj, Str. Mikes Kelemen Nr. 1., Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 18.938—1947, eliberat de Politia Cluj. Tkv
4. ABRUDAN Ioan, Cluj, Str. Baciului Nr. 22, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945 si Adeverinta de ramanaire in Cluj, eliberat de Politia Cluj. Tkv
5. SEBESTYEN Elza, Cluj, Str. Mateotti Nr. 9, Dovada de minor Nr. 12.703—1948, eliberat de Politia Cluj. 7426

6. TIMAR Stefan, Cluj, Str. Filimon Sarbu Nr. 13, Permis de bicicleta Nr. 3708—1947, eliberat de Politia Cluj. 7428

7. CZICZERI Vasile, Cluj, Str. Turzii Nr. 145, Cartea de imbracaminte tip. B. Nr. 481.345, eliberat de Sectia Comerciala Cluj. 7440

8. NEGRU Aurel, Cluj, Str. Eugen Broete Nr. 3, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 15.067—1946, eliberat de Politia Cluj.

9. BERINDEI Ioan, Cluj, Str. Artelor Nr. 6, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. eliberat de Circ. 28 de Politie Bucuresti in anul 1948.

10. KOSA Gheorghe, Cluj, Str. Vasile Lupu Nr. 62, Foia de circulatie pentru birja Nr. 40, Cluj, precum si Carnetul de conducere, eliberat de Politia Cluj.

11. MATHÉ Iuliana, Cluj, Str. Hidelve Nr. 29, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945, eliberat de Politia Cluj.

12. TÖRÖK Margareta, Cluj, Str. Hidelve Nr. 29, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945, eliberat de Politia Cluj.

13. TOKAI Gheorghe, Cluj, Str. Jókai Nr. 15, Dovada de minor Nr. 45.059, eliberat de Bir. Pop. a Politiei Cluj.

Republica Populară Română.
Judecătoria Populară Urbană Cluj.

Dosar Nr. 2993—1949.

Extras de pe cartea de judecată civilă Nr. 2993—1949

Admite actiunea intentată de către Pozsgi Ileana din comuna Cluj Str. Gyulai Pal Nr. 12, cu petitiunea inregistrată sub Nr. 2993—1949, si in consecință:

Declară desfăcută căsătoria intervenită între numita si între sotul său Mustar Alexandru cu domiciliu necunoscut, in fata Oficiului de stare civilă al comunei Mihai Viteazul jud. Turda, inregistrată la Nr. 17 din 5 Octombrie 1940.

Divortul se pronunță in favoarea reclamantei. Incredintea pe copila rezultată din căsătoria lor (numita Ida spre crestere si educare reclamantei. Obligă pe păratul susnumit a plăti reclamantei sus arătată cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de trei mii lei, iar Statului 4.000 lei, taxe de timbru.

Cu apel in termen de 15 zile dela comunicare.

Data si pronunțată in sedinta publică, azi 8 Septembrie 1949.

L. S.
Judecător, (ss) dr. Vaida Bela.
Asesori:
(ss) Dzigola Sergiu.
(ss) Barabas Mihai.
Grefier (ss) Moldovan Vasile.
Tkv.

KÖNYVEK a léke szolgálatában:

GULIA GEORGIJ:
TAVASZ SZAKENBEN.
Sztálin-díjas regény. Ára 60 lej.

EHRENBURG ILJA:
A KULTURA VÉDELMEBEN.
Ára 20 lej.

LAFFITTE JEAN:
ÉLETRE-HALÁLRA.
Regény. Ára 175 lej.
KOMÜVES GEZA:
UJ KINA SZÜLETIK.
Ára 52 lej.

HORVÁTH IMRE:
AMIT AZ IDŐ PARANCSOL
Versek. Ára 75 lej.

ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ
BUKAREST.

HÁROM HOLD GYÜMÖLCSÖS,
HÁROM HOLD SZÁNTÓ HÁZSANGÁRD felett 4 hold veteményes kert Monostoron eladó. — Brétfüben másfél hold gyümölcsös és szőlő bérbeadó. — Mezey-ügynökség, Dózsa-utca 16.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL
IRÓGÉPET veszünk. Román—Szovjet Tanulmányi Intézet. Puskin-utca 1, I. emelet, ajtó 9. 7360
KERESÜNK MEGVÉTELRE 6—12 KAPCSOLÁSÚ KIS TELEFONKÖZPONTOT. MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG, MOLOTOV-UTCA 16. Tkv.

ELADÓ zongora, rövid, kereszt-huros. II. kerület, Kovács-utca 3. 7430

SZILBUNDA eladó. Mócok-utca 31. Szöcs. 7435

HASZNÁLT férfi bakancs, 40-es, női kabát, sok tyuktoll eladó. Budai Nagy Antal-utca 142. 7437
VESZÜNK lakatos- és hegesztő-felszerelést. Horea-ut 10, I. emelet, 8. 7438

ELVÁLASZTÓ, háromrészes üvegfal vasalással eladó. Balogh-né Mócok-utca 22. 7446

FINOM szövetti, fekete férfi zakót, vagy szmokingot, kevésbé használtat keresek. Kövespad-utca 11. 7447

MODERN, mély, sötétkék gyermekocsi eladó. Avram Jancu-utca 24. 7449

JÓKARBAN levő fekete csikóbunda sürgősen eladó. Méhes-utca 31. 7459

ZONGORA (bécsi gyártmány) 25.000 lejért, zománcozott főzőkályha, gumiszőnyeg, íróasztal, olajfestmények, piros szalagarnitúra, virágállvány, hintaszék jutányosan eladók. Szenczi Molnár-utca 16. (Hetes autóbussz). 7451

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERÉLNEM két szoba, hallos, összkomfortos, modern belvárosi lakásomat hasonló egy szobával „Modern“ jellegre kiadóba. 7431

OLCSÓN eladó 2 gyümölcsös kert a Kányafői-uton és egy családi ház a Györgyfalvi-ut elején. „Corect“-iroda, Augustus 23-utca 47. 7432

EGYEDÜLÁLLÓ, csendes fanár lakást keres családi körben. Címeket „Egyedülálló“ jellegre a kiadóba. 7442

ELCSERÉLNEM 1 szoba, konyhás lakásomat hasonlóval. Hegyvölgy-utca 21. 7444

KÖZPONTI egy szobámat elcserélném szoba, konyhával, szintén központban. Cim a kiadóban. 7448

KISEBB házat vennék 80.000 lejig. Jelige „Kisebb ház“. 7450
ELADÓ komfortos, kis kertes családi ház. Kővári-utca 39. 7452

ÁLLAST KAPHAT

EGYEDÜLÁLLÓ dolgozó nő, főzött mindenes háztartási alkalmazottat keres. azonnalra. Cim kiadóban. 7443

MINDENES házvezetőnőt keresek. Baii (Fürdő)-utca 17. Tkv (S1)

MINDENEST és egy bejárónőt felveszek. Május 1-utca 3. Tkv (S1)

MINDENES megbízható leányt azonnalra alkalmaz Weinberger. Marat-utca 14. Telefon: 26—26. Tkv

ÁLLAST KERES

HÁZAKNÁL fehérneműt, ruhát javítok, olcsón, rendszeren „Gabi“ jellegre. 7441

KÖNYVEK

MENYASSZONYI koszorúk, látványos, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANAL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

ÁRVA, 5 éves fiúgyermeket örökbe adnék. Cim a kiadóban. 7429

NEMET diáklány román, német, orosz, angol és francia órákat ad. Címeket: „Nyelvtanár“ jellegre a kiadóba kér. 7436

MENYASSZONYI ruhák, látványos, koszorúk kikölcsönzése, „Dália“, Horea-ut 35. Tkv.

R. P. R.
JUDECĂTORIA POPULARĂ URBANĂ, CLUJ.

Dosar Nr. 2898—1949.

CITAȚIE

Nr. 2898 anul 1949 luna Septembrie ziua 30. Laci Csányi Vasile, domiciliat in comuna Oroszlánybányatelep, Ocna Nr. 17, jud. Komárom, Ungaria, este citat la această instanță, camera Nr. Nr. 5 pentru ziua de 17, luna Octombrie 1949, ora 8 in calitate de părat in procesul de divort.

In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă conform art. 152 din Codul de procedură civilă.

Păratul este dator ca, până in termen de cel mult 5 zile inaintea termenului de judecată, să depună întâmpinarea sa și actele de care se servește.

Judecător:
(ss) N. Perju
Grefier:
(ss) Pardy Ileana
L. S.

R. P. R.
JUDECĂTORIA POPULARĂ MIXTĂ, SATU-MARE.

Dosar Nr. 3319—1949

CITAȚIE

DI. JÓDI Béla, domiciliat in loc necunoscut este invitat de a se prezenta la această judecătoria in ziua de 25 Octombrie 1949, ora 8 dimineața in calitate de părat in procesul cu Jódi Irina pentru divort.

In caz de neprezentare judecata se va face in lipsă.

Judecător:
(ss) Stoian
Grefier:
(ss) Indescifrabil
L. S.

HETI LOTO
Az október 3-iki húzásokon a következő számok nyertek:
54, 66, 4, 59, 17, 24, 20
Az e heti prémium:
628.060 lej

A Herbák János-Művek
ALKALMAZNAK egy végzett gépészmérnököt, vagy almérnököt
Jelentkezés a 7-es számú szobában

A szovjet sajtótermékek tervszerűen jelennek meg. Minden példányt csak úgy biztosíthat, ha idejében megújítja előfizetését vagy előfizet a megfelelő sajtótermékre.
1950-re előfizetéseket október hó végéig elfogad az
ARLUS Cartea, Rusă
KOLOZSVÁRI FIÓKJA.

ÁLLATTENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE!
Etesse állatait
„Super D“ D vitamínos
„FUTURIN“
kombinált csontképző tápszerrel
Betegségeket megelőz — Erősít — Hízal